

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

a. 1627 (1)

THEOGNIDIS MEGARENSIS SENTENTIÆ ELEGIACÆ,

cum interpretatione & Scholijs.

— ELIÆ VINETI.

ACCESSERVNT ET HORVM

Pœtarum opera Sententiosa :

Phocylidis	Rhiani
Pythagoræ	Eratosthenis
Solonis	Panyasidis
Tyrtæi	Lini
Naumachij	Menecratis
Callimachi	Posidippi
Mimnermi	Metrodori
Eueni	Simonidis.

Senariorum libellus.

Omnia in usum Scholarum collecta, & ad verbum

conversa per IACOBVM HER-

TELIVM Curiansem.

Adiecta quoq; est omnium versio, Latino
Carmine à diuersis expressa.

οὐ πρὸς δ' ἀπαιτῆς ἴσιν δρῆσι καλῶς.

AMPLISSIMIS,
PIETATE, PRVDEN-
TIA, AC ERVDITONE
præstantissimis viris, D. Cos.
& Senatoribus Reipublicæ
Saluendensis, Dominis
ac Patronis suis obseruandis.

S. P. D.

Vandoquidem Viri amplif-
simi, nihil animis hominum
magis inhæret, quàm id, cui
à teneris consuescunt: idç
quod tenerum est, vt ait Se-
neca, proximis applicatur:
vniuersæ hominum societa-
tis permagni interest, vt ab ineuntibus sta-
tim annis mortales optimis, quæ per totam
vitam vsui futura sint, assuescere discant.
Quia verò ætatis imbecillitate iuuentus ad
malum quàm ad bonum procliuior, minus
côsiderat profuturane an obfutura sint, quæ
tractat: opus est, vt per adultiores, quibus
cura eius qualicuncq; modo incumbit, à tur-
pibus ad honesta, à vitijs ad virtutum amo-
rem deducatur. Id autem nulla commodio-

E P I S T.

re via, quàm per liberalem institutionem, fieri potest. Tanta enim eius vis est in vtramque partem, vt nulla tam bona possit esse natura, quin illius quasi excolendæ cura intermissa, vitiosa reddatur: nulla item tam mala sit, quæ non ad frugem liberali ac fideli institutione redigatur. Proinde cum adulta hominum ætas ad omnia minus docilis tractabilisq; sit, quàm rudes illi iuuentutis anni, qui instar ceræ quamlibet impressionem facile admittunt: tum generosi mores, vt ille ait, imbuendi sunt, cum tener est animus: tum optimis assuescendum, eaq; discenda, quæ nec grandinem, nec vim, nec Iouem ipsum, vt Plato inquit, extimescant: quæ quoque cum naufrago salua enatare, nec à latronibus eripi queant, cum ad quæuis cereum adhuc est ingenium. Nam postquam annis iam quasi diriguit animus, partim ægrè, quorum praua consuetudine fuimus infecti, dediscimus: partim, quæ nescimus, non nisi maxima nobis inculcari difficultate possunt. Quò elegantissima metaphora hac respexisse videtur Ouidius:

*Quæ præbet latas arbor spaciantibus umbras,
 Quò posita est primum tempore, virga fuit.
 Tunc poterat manibus summa tellure renelli,
 Nunc stat in immensum viribus aucta suis.*

Hæc

DEDICATA.

Hæc perita rerum antiquitas considerans, quæ nihil nõ egit, vt Respublicæ optimè constitutz in suo flore permanerent, iuuentutem, ceu seminarium totius hominum conuersationis, optimis quibusuis non tam artibus & disciplinis, quàm morum vitæq; præceptis imbuendam curauit. Non ignara, & sine literis rudes inertesq;, & cum literis parum vtiles fore homines, nisi honestati vitæ quàm primùm assuescerent. Plus enim deficere quàm proficere eum, qui doctrina proficit, & moribus deficit, præter Aristotelem, quotidiana docet experientia. Non autem quæuis temerè, & citra delectum, teneris puerorum animis obtrudi passa est: sed eos autores, qui & pietatem, & præcepta de morum virtutibus continerent, proposuit. In quorum autorum numero, Poëtæ, qui vel mira ingenij industria clarorum Virorum egregia facta in exemplû posteritati descripta reliquissent: vel quàm breuissimis, maximeq; illustribus sententijs doctrinam morum essent complexi, suo quodam iure facilè primas obtinuerût: vnde & nomen illorum in maximo cultu, maximaq; veneratione apud optimos quo suis extitisse non ignoramus. Plato, philosophiæ quidam sol, huiusmodi Poëtæ non dubitat nunc deorum filios, nunc prophetas appellare. Et tantum

E P I S T.

abest, ut è Repub. sua eiecerit (quod ijs fecisse legitur, qui diuina poëtica arte ad lasciuiam, turpesq; amores abusi erant) ut & ipse testimonijs eorum vsus, & alijs exemplo suo præclarissima ipsorum monumeta euolendi autor fuerit. Sicut eius rei locuples testis est honestissima creberrimâque apud ipsum Solonis, Tyrtæi, Homeri, Hesiodi, & aliorum melioris notæ mentio. Socratem, qui ipsius Apollinis oraculo sapiens pronunciatu est, Euripide Tragico familiarissimè vsu esse, nemo nescit. *Μουσῶν ἰσοπέποιτῆς καὶ ἑστῶν ἀγοράτης* ab Hesiodo & Pindaro nuncupantur. Strabo autem lib. I. de Situ orbis scriptum reliquit, veteres *τὴν πῶρτιον παιδείαν*, ut omnium doctrinarum antiquissimam, philosophiam quandam perhibuisse. Quippe quæ à teneris nos vnguiculis ad viuendi rationes perducatur, mōres atq; affectus edoceat, quæq; gerenda. declinandq; sint, quadam cantus suauitate præcipiat. Et quò magis suam erga huiusmodi *ἀιδίαν καὶ τιμῶν* gratitudinem testatam redderent, iuuenesq; ad bonarum rerum studia, morumq; integritatem excitarent: statuis ac imaginibus eos honestari, poëmata ipsorum in publicis Deorum celebritatibus, alijsq; conuentibus recitari, optimasq; sententias templorum foribus, tanquam Deo dignas, imò ab ipsis

Numi.

DEDICAT.

Numinibus vsurpatis, affigi, nec non aureis
preciosisq; materijs insculptas ad omnem
posteritatem conseruari curauerunt. Quem-
admodum ex Platone, Xenophonte, Pausa-
nia, Plutarcho, Athenæo, alijsq; vetustissi-
mis scriptoribus & iam dicta, & alia plura de
Poëtarum excellentia & vtilitate cuius ob-
uia sunt: nec patitur epistolæ angustia huc o-
mnia referre. Etsi verò Christianæ professo-
nis homines, sinceræ Religionis Pietatisq;
studium non ab huiusmodi autoribus, sed ex
sacro sanctæ Scripturæ fontibus petere debēt
& possunt, vt quæ sola salutem & æternam be-
atitudinem per I E S V C H R I S T I veri Dei,
veriq; hominis meritum credentibus para-
tam esse monstret, præceptaque ad Christia-
nam vitam vtilia copiosissimè præscribat:
tamen Poëtarum quocq; (qualium scripta iu-
uentuti proponimus) lectionem & vsurpa-
tam, & in non contemnēdo precio habitam,
habēdamq; esse, grauisima sanctissimorum
in Ecclesia Dei virorum exempla & autori-
tates comprobant: quarum paucissimas, ob
eos qui parum dextrè de Poëtis sentiunt, in
medium proferre placuit. D. Paulum, ele-
ctum illud Dei omnipotentis organum. Poë-
tarum libros euoluisse, & vt Clemens ait, ad
ædificationem curamq; aliorum, testimonijs
eorum vti nō erubuisse, Sacrarum literarum

E P I S T.

veritas testatur. Sic Act. 17. vbi Deum esse
 probat, Aratum vetustissimum poëtam ci-
 tat. 1. Cor. 15. ex Menandro Comico malo-
 rum consortia fugienda monet, quòd pravis
 colloquijs boni mores corrumpantur. Cre-
 tensium mores Tit. 1. ex Epimenide vate Cre-
 tensi graphicè depingens ait: κήτερος ἀείψου-
 σαι, κακὰ δὲ θέα, γαστέρος ἀφγυαί. Gregorius Na-
 zianzenus, ob excellentiam Theologus di-
 ctus, scriptis poëtarum mirè delectatus est,
 & sacrorum carminum volumen posteritati
 reliquit: quod non solùm priscis temporibus
 propositum est pueris, vt Socrates, Sozome-
 nus, Orosius & Eutropius scribunt, verùm e-
 tiam hodie à doctissimis Viris in delicijs ha-
 betur. Quid de Iohanne Chrysofostomo Pa-
 triarcha Constantinopolitano sub Arcadio
 & Honorio Impp. Anno Christi 401. dicam,
 qui Aristophanis Comœdijs etiã noctu pro-
 puluino vsus est? Quid de Eustathio Thessa-
 lonicense, cuius etiam hodie eruditissimi in
 Homerum, ingeniorum fontem, Commen-
 tarij extant? Neq; mihi hoc loco temperare
 queo, quo minus etiam D. Basilij Cæsarien-
 sis, cui virtutum splendor Magni cognomen
 peperit, verba adscribam, de eorum Poëta-
 rum lectione, qui bonorum hominum dicta
 factaue narrassent: quales præ cæteris fue-
 runt, Homerus, Hesiodus, Theognis, Pho-
 cyli-

D E D I C A T

cylides, Pythagoras, Solon, Tyrtaeus, & alij.
 Sic ergo in Admonitione ad adolescentes,
 quo pacto ex gentilium scriptis proficere
 queant, ait: *Ὅτι τάτα παρὰ σκώλιον ἔ ποιηταῖς,
 καὶ λογοποιαῖς, ἔ ρήτορσι, ἔ παῖσιν ἀνθρώποις ὁ-
 μιλητίων, ὅθεν ἂν μέλλῃ πρὸς τὴν τ' ψυχῆς ἴπι-
 μέλῃαν ὠφέλιμά τις ἴστωσιν. καὶ μετ' ὀλίγον: εἰ
 μὴ ἂν ἐπί τις οἰκίότης πρὸς ἀλλήλους τοῖς λόγοις,
 πρῆρον ἂν ὑμῖν αὐτῶν ἡ γινῶσις γένοιτο: εἰ ἢ μὴ,
 ἀλλὰ τό γε παρὰλληλα θέντας καταμαθεῖν τὸ
 ἀγαθόν ἢ μικρὸν εἰς βελτίωσιν τῆ βελτίον.*
 Hoc est: Poëtis & Oratoribus omnibus ho-
 minibus utendum, vnde futura sit aliqua uti-
 litas, quæ ad animæ faciat ædificationem. Et
 paulò post: Et si nostrorum sermonum atq;
 gentilium vlla est cōuenientia, nobis illorum
 valde conferet noticia: sin minus eos saltem
 simul conferendo differentiam discere lice-
 bit, cum ad melioris optionem atq; delectum
 non parum comparatio valeat, & inferiora
 sæpe collata sint potioribus ornamento. Nec
 ab his dissentit Philo sapientissimus, dum li-
 bro de Agricultura, de puerorum studijs in
 hunc modum disserit: *Φυτεύσω ἢ ταῖς μὲν ἐν
 ἡλικίᾳ παιδικῇ ψυχῆς μοχλεύματα, ὧν ὁ καρ-
 πὸς αὐτὸς τιθωθήσεται. εἰς ἢ ταῦτα, ἢ τῆ γρά-
 φῃ καὶ ἀναγινώσκῃ ἔυσοχ.* ἴπιτῆ δόσις, ἢ τ'

EPIST.

παρὰ σοφοῖς ποιηταῖς ἀκριβοῦς ἱερίνα, γεωμε-
 τρία, καὶ ἡ περὶ τὰς ῥητορικὰς λόγους μελέτη, καὶ
 ἡ σύμπασα τῆς ἐγκυκλίου παιδείας μετοχή.
 Quæ verba Latinis auribus sic sonant: Infe-
 ram autem primùm in puerilis ætatis ani-
 mas, siveulos, quorum fructus ipsas enutriat.
 Sunt autem hi, scribendi legendiq; certa in-
 dustria, eorum quæ apud sapientes poëtas
 habentur diligens scrutatio, geometria, ora-
 toriæ facultatis meditatio, & vniuersa libe-
 ralis musica. Atq; hæc quidem de Poëtarum
 autoritate & lectione pauçis attigisse, non
 planè ἐκ τῶς ἡμετέρας, sufficiat. Haud enim
 parem humeris susciperem provinciam, si ex
 singulis Christianis scriptoribus (vt de genti-
 lium myriadibus taceam) Poëtarum & lau-
 des colligere, & osorum calumnijs occurre-
 re conarer. Ego itaq; tantorum virorum iu-
 dicio & consilio incitatus, iuuentuti, cuius
 informandæ mihi quoq; cura incumbit, hæc
 in parte, quod ad optimorum Poëtarum stu-
 dium attinet, labore quidem duro, animo ve-
 rò non ægro consulere studeo, cum hæc me-
 am esse Spartam non ignorem. Mirificè enim
 peritæ rerum antiquitatis, quæ, vt Plato vult,
 κρείττωρ ἅμα καὶ ἔγγυτις ἀειπέριχέστερον, exemplum
 sequi, & quantum par est, alijs ad idem faci-
 endum autor esse placet. Hæc de causa, cum
 labores nostros, quos in Comicorum L. scri-
 ptis

DEDICATIO.

ptis ab interitu vindicandis exhaustis, bonarum literarum studiosis non ingratos animaduertentem: facile, nunquam satis laudati viri D. Iohannis Oporini, Compatri ac amici mei obseruandis. consilio acquieui, quo me, ut horum quoque Poëtarum, quos hic damus, scripta collecta iuuentutis studijs communicarem, incitauit. Theognide ergo $\gamma\omega\mu\mu\kappa\omicron\lambda\tau\omega$, cū versione & doctissimis ELIAE VINETI Annotationibus, ex arbitrio D. Typographi, præmissis, reliquorum autorum omnium scripta ex diuersis hinc inde autoribus congestimus, congesta fideliter interpretati sumus, & ad puerorum captum quàm proximè accommodauimus. Nec iuuenilibus ingenijs inutilem hanc nostram operam fore speramus. Castissima enim saluberrimaque de moribus præcepta proponit, quæ usum non pœnitendum in omnes vitæ huius partes, si rectè percipiuntur, sint allatura. Præterea Græcæ linguæ (quæ comptissima est in his autoribus) cum Latina collatio, non parum emolumentum ad vberiores eruditionis thesaurum comparandum adferret: ijs præsertim, qui aliàs viua magistri voce destituti, ipsi sibi præceptores esse in Græca literatura coguntur: ut plures commoditates, quas præter iuniores etiam adulti hinc haurire possunt, sciens præteream. Neque pa-

rum

rum tamen doctissima Stobæi interpretatio, unde non paucas sententias transcripsimus, nos iuuit. Versionum Latino carmine, sui cuiusque interpretis nomine præfixo, ne alienis nos ornare plumis videremur, subiecit, ut Græcæ elegantia cum Latina melius perspiceretur conuenientia, ab ijs qui iam absque cortice in Græco studio natare queunt. Non dum carmine reddita, pro nostra tenuitate pedibus astrinximus, ita ut quàm proximè Græca sententia exprimeretur. Alicubi lectionis varietas margini est aspersa. His omnibus eiusdem, si non carminis, tamen argumenti libellus Senariorum insertus est, ut quàm absolutissimam de moribus, totaque vitæ laudabiliter instituenda doctrinam, optimorum hoc Poëtarum Opus teneris puero- rum animis proponeret.

Hunc autem nostrum laborem, Viri amplissimi, vobis inscribere, librumque Scholæ vestræ consecrare, maximè necessarium duxit, ut sub amplissimi nominis vestri patrocinio (quod quàm eximium erga bonarum artium cultores semper extiterit, manifestius est, quàm ut nostro præconio indigeat) tutus à maleuolorum, quorum plena sunt omnia, morsibus in communem inuentus usum prodiret: tum in primis, ut grati
tandem

tandem animi iudicium, licet exiguum, exhiberem pro innumeris Reipublicæ vestræ in me beneficijs. Cum enim puerilium studiorum partem non postremam Scholæ vestræ celeberrimè constitutæ, sub optimis præceptoribus M. CHRISTOPHORO HOFFMANNO, & IOANNE TVMLERO (D. CASPARE AQUILA primariam Ecclesiæ curam gerente) feram acceptam: gratitudinis officium videbatur requirere, tam pro his, quàm pro alijs civium vestrorum in me meritis, chartaceo hoc munusculo, cum aliud non esset, restatum omnibus reddere, memoriam humanitatis vestræ nondū apud me tenuisse: si forte alij meo exemplo excitati meliora, nominiq; vestro amplissimo magis conuenientia darent, & tandem & χαρισίας turpissimum crimen à Christiano cœtu exulare inciperet. Etsi verò per se satis exiguum est munusculum hoc, nec dignum quod cum P. V. officijs conferatur: tamen, si pro vestro favore erga liberalia studia & iuventutis honestam institutionem, offerentis animum respexeritis, nō minus gratum confido futurum, quàm si vel Colophonium aurum à me P. V. oblatum esset. Quæ spes ne me fallat, per eam, qua omnes φιλομάθει̃ς profsequi soletis, benevolentiam, etiam atq; etiam oro. Deus opt. maximus, æternus

Pater

EPIST. DEDICAT.

Pater Domini nostri IESU CHRISTI,
P. V. confilia & actiones ad sui nominis glo-
riam, & Ecclesie, Scholæq; communem
salutem dirigat, vosq; omnes in sui agni-
tione vera conseruet, Amen. Basileæ, ex
Ludo literario ad D. Petrum, 8. Calend.
Febr. Quo die, vt quidam volunt, ante an-
nos 1527. Paulus Tarsensis ad pœnitenti-
am reuocatus diuinitus, hostili in Christia-
nos animo deposito, CHRISTI,
dogmata amplexus est: quem
admodum Lucas A&.
9. scripsit.

P. V.

deditissimus

Jacobus Hertelius
Curiensis.

ELIAS VINETVS

SANCTO LECTORI

VM ocij plurimum Anno superiore apud Franciscum Sangelasium Engulismensis Ecclesie Decanum, virum cum generis splendore, tum ingenij dexteritate apprimè nobilem, nactus fuisset: id totum, quantum per aduersam valetudinem licuit, in iucundissima Græcorum Poëtarum lectione à me contritum est, qua quidem in re consilium eorum lubens secutus sum, qui antiquos scriptores eo legendos ordine censent, quo & vixerunt, & scripserunt: quòd recentiores à vetustioribus semper habeant quidpiam, quod non facile intelligas, nisi prius illos diligenter legitis. Perlectis igitur, quorum fuit copia, vetustissimis quibusque, cuiusmodi sunt Homerus & Hesiodus, Theognidem tandem in manus sumpsi: cuius sententias licet graues esse non dubitarem, eo tamen intellectu mihi faciles fore sperabam, quòd crederem nil esse illic quod à posterioribus, quos aliquando legeram, non fuisset luculentius tractatum. Verùm vix dum è portu solueram, cum tot subito emergunt scopuli, tot statim obortæ

ortæ nubes, cœlûmque diêmque eripiunt oculis, vt à proposito facilè his deterritus fuifsem: nisi cupido huius conficiendæ æquoris me planè obftinata iam inde cepiffet, ex quo primum à præceptoribus meis, Aristotelis aliorumq; veterum fcripta prælegi mihi cœpta fuerant, quæ huius Poëtæ fententijs veluti fuaniffimis fofculis infperfa effent.

Cùm igitur pergere obfirmato prorfus animo certum effet, quæ ad tam difficilem periculofamq; rem conficiendam conducere vifa funt, ea diligenter omnia adhibui, cuiufmodi funt cùm variorum codicum, locorumq; ex eodem autore ab alijs fcriptoribus citatorum diligens collatio: tum fyncerum & acre amicorum meorum, virorum doctorum, vnâ cum meo, iudicium: inter quos PETRVS PANÆTIVS, & IACOBVS GYPVLVS, facilè principes. Qua quidem diligentia abfciffis, abiectis, tranfpofitis multis, effectum tandem eft, vt inftituto fatisfecerim meo, perlegerim bonum poëtam, eorumq; quæ in eo corrupta erant, bonam magnamq; partem obiter caftigauerim.

Cæterùm cum in eo totus effem, IOHANNI LODOICO TILLETANO, typographo diligentiffimo, rem patefecì, cum in eius bibliopolium, quærendi ex eo exemplaris gra-

EPISTOLA.

ris gratia aliquando me contulisset: quam vbi intellexisset, rogauit vehementer, vt si quid haberem in eum autorem, quem esset breui excusurus, communicarem: me sibi, studiosisq; omnibus gratum facturum. Id autem perfacile impetrauit ille, quando ineunte hac æstate huc veni, candido lector: cui in tuam gratiam publicandum tradidi, quicquid fuit nostri in Theognidem laboris, quem autorem vtinam tam totum restituere omnino potuissem, quam cupiebam. Is enim tam deprauatus fuit, tam lacer, tam mancus, vt nulla diligentia, nullo labore, nullis deniq; quantislibet vigilijs id præstare potuerim. Quæ res in causa est, vt in Latinum sermonem à me conuersum non habueris. Quod reliquum igitur hic desiderabitur, id ab alio interim dum fœlicius expectabis, nostro hoc labore, quantuluscunque est, fruaris, eumq; boni consulas velim. Vale, Lutetiz. Calendas Sextil. 1543.

B

THE.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

Nunquam eius bona gloria interit: neq; nomen ipsius:
 Sed quamuis sub terra sit, manet immortalis.
 Quem se fortiter gerentem, manentēq; & pugnancem,
 Pro patria & liberis vehemens Mars peremerit.
 Quod si effugerit sortē mortis longū inducentis soporē,
 Et victoria positus splēdidā gloriā pugna auferat,
 Ipsum ex aequo omnes iuuenesq; senesq; colunt,
 Multiq; incundis affectus ad orcum abit.
 Senescens autem inter cives pracellit, neq; quis illum
 Ladere, nec irreuerenter nec iniuste cupit.
 Omnesq; in sedibus iuuenes simul & aequales
 Loco cedunt ei, quiq; maiores nati sunt.
 Huius igitur virtutis ad summū peruenire, nunc ali-
 nitatur animo, non remittens bellum. (quis
 Eiusdem: aliās Callini.

Quamdiu torpetis? quando strenuam habetis animam
 O iuuenes? an non veremini vicinos,
 Ob tantam ignamiam? In pace autem vobis videmini
 Sedere: sed bellum totam regionem infestat.
 Quin scutum aliquis arte in pralio hosti obtendat:
 Et aliquis moriens ultimo iaculum emittat.
 Honori enim est & ornamento viro, pugnare
 Pro patria & liberis & tenera uxore
 Aduersus hostes. Mors autem aderit, quando cunq;
 Parca destinauerint. Sed age quispiā rectā pergat
 Extenso in alium gladio, & sub scuto forte pectus
 Foveat

S E N T E N T I A E .

ἔδ' ὅτε κλέος ἰοφλὸν δολιχόλυται, ἔδ' ὄνομα αὐτῆ,
 ἀλλ' ὑπὸ γῆς πόριον γίγνεται ἀθάνατος.
 ὄντιν' ἀριεύοντα, μύλοντά τε, μαριάμεσον τε
 γῆς πέρι καὶ παίδων θυρῶν ἄρης ὀλίγη.
 εἰ ἢ φύγει μὲν κῆρα ταηλεγέω θανάτω,
 νικήσας δ' αἰχμῆς ἀγλαὸν εὐχῶ ἔλοι,
 πάντες μὲν τιμῶσιν ὁμῶς νέοι, ἦ δὲ πω λαοί,
 πολλὰ ἢ τερπνὰ παθὼν ἔρχεται εἰς αἴδω.
 γηράσκων δ' ἀσοῖσι μεταπρέπει, ἔδ' εἰς αὐτὸν
 βλάβην, ἔτ' αἰδῶς ἔτε δίκης ἐθέλει.
 πάντες δ' ἐν θάκοισιν ὁμῶς νέοι, οἳ γε κατ' αὐτὸν
 ἔκαστ' ἐκ χώρης, οἳ τε πω λαϊότεροι.
 ταύτης νῦν τις ἀτὴρ ἀρετῆς εἰς ἄκρον ἰκίεσθ
 πφράσθω, θυμὸν μὴ μεθίσις πολέμα.

Ἔ αὐτῆ, ἡ Καλλιπία.

μέχρι τῶ κατὰ κείθε; πότ' ἄλκιμον ἔχετε θυμὸν,
 ὦ νέοι; ἔδ' αἰδῶσθ' ἀμφοτεροκίβητας,
 ὦ δὲ λίλο μεθιέντες; ἐν εἰρήνῃ ἢ δοκῆτε
 ἦσθ, ἀτὰρ πόλεμῶ γαῖαν ἀπασαν ἔχθ.

* εὐνύ τις ἀσπίδα θείσθω ἐρατιβίως πολεμίζωμ.
 καὶ τις δολιχόλυται ὕσατ' ἀκοντισάτω.
 τιμῆν τε γάρ εἰσι καὶ ἀγλαὸν ἀνδρὶ μάχεσθ
 γῆς πέρι, καὶ παίδων, κεριδίης τ' ἀλόχη
 δυσμενέσθ. θάνατος δὲ ποτ' ἔοσιαι, ὅπποτε κεν δὴ
 μοῖραι θηκλώσασθ. ἀλλὰ τις ἴθυσ ἴτω,
 ἔγχεσθ ἀναχόμενος, καὶ ὑπὸ ἀσπίδος ἄλκιμον ἦτορ
 ἔλσας

* Huic hexame-
 trum D. Came-
 rarius
 de suo supple-
 uit.

Foveat, cùm primùm incipit committi pugna.
 Non enim morsem effugere fatale est

Virũ, neq; si à maioribus immortalib. genus ducat.
 Sape quis elapsus è pugna sonitũq; telorum

Evadit, sed ipsum domi fatalis mors apprehendit.
 Atq; hic sanè nec amicum est populo, nec gratus:

Illum verò magnus & pravius desent si quid passus
 Vniuersus enim populus vstrũ fortem desiderat (fuerit.

Defunctum, viventem verò instar semidei colit.
 Nam coram intuentur illum velut turrim:

Quippe solus multorum aequat facinora.

Eiusdem.

Veruntamen Herculis genus iniunctum estis:

Confidite, nondum Iouis facies auersa est à nobis.
 Nec hominum turbam formidetis, aut metuatís,

Quin rectà quisq; hostibus scutum obuertat
 Inuisam amissurus animam, mortisq; nigrum,

Sed solis splendori gratum sibi turus fatum.
 Nostis enim quàm graua sint Martis luctuosi opera,

Nostis etiam impetum permolesti belli.
 Et quandoq; fugistis ipsi, quandoq; alios fugastis,

Iuuenis, verunq; satis experti estis.
 Nam ex illis qui audent unà persistentes

Cominus in hostes aduersos impetum facere,
 Perpauci occidunt, retroq; seruant populum:

Timidorum autem virorum omnis perit virtus.

Vix

ἔλσας τ' πρώτον μιγνυμένη πολέμῳ.

ἔ γάρ πως θάνατόν γε Φυγαῖν εἰμαρμένην ἐστὶν
 ἄνδρ', ἐδ' εἰ προγόνων ἢ γὰρ ἀθαλάτων.
 πολλάκι δ' ἰότητα Φυγῶν καὶ δῆπον ἀκόντων
 ἔρχεται. ἐο δ' οἴκω μοῖρα λείχεν θανάτου,
 ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ ἔμπας δῆμῳ φίλῳ, ἐδὲ ποθὲν ἔστι
 τὸν δ' ὀλίγῳ σινάχῃ, καὶ μέγας, ἦν τι πάθῃ.
 λαῶν γὰρ ζύμπαισι πῶθ' ἔκρατερός φρον' ἀνδρῶν
 θνήσκοντ', ζῶν δ' ἄξι' ἡμιθέων.
 ὡσπερ γὰρ μιν πύργον ἐο' ὀφθαλμοῖσιν ὀρώσῃ,
 ἔρδῃ γὰρ πολλῶν ἄξια μὲν ἔωμ.
 ἔ αὐτῆ.

ἀλλ' Ἡρακλῆ' γὰρ ἀνίκητον γὰρ ἔσει:
 θάρσῃτ', ἔπω ζεὺς ἀνίκητος λόζον ἔχει.
 μὴδ' ἀνδρῶν πλῆθῳ δ' ἡμῶν εἴτε, μὴδὲ φοβείσθε,
 ἴθις δ' ἐς προμάχους ἀσπίδ' ἀνήρ' ἐχέτω,
 ἐχθρῶν μὲν ψυχῶν θέμενος, θανάτου ἢ μελαίναν
 ἀύγαῖσιν κῆρας ἡλίω φίλας.
 ἴτε γὰρ ὡς ἄρ' ἔστι πολυδακρύτου ἔργ' ἀείδηλαι,
 εὖ δ' ὀργῶν ἐδάπτ' ἀγαλλεῖς πολέμου.
 καὶ μὲν φθγγόντων τε διωκόντων τ' ἐχθροῦ.
 ἄνιοι, ἀμφοτέρων δ' εἰς κέρρον ἡλάσσετε.
 οἱ μὲν γὰρ τολμῶσι παρ' ἀλλήλοισι μύνοντες,
 ἐς τ' αὐτοσχιδίω καὶ προμάχους ἰέναι,
 παυρότεροι θνήσκουσι, σώσει ἢ λαῶν ἐπίσσω.
 τρεῖς ἀνταῖοι δ' ἀνδρῶν πᾶσ' ἀπόλωλ' ἀρετῆ.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

S E N T E N T I A E.

Eiusdem, vel Callini.

O iuuenes, quid vult sibi tanta ignauia? vbinam

Sunt animi? num de finitimis rubor est

Segnitiam ob vestram? securapace positi.

Creditis: at bella patria tota tremat.

Quilibet audacter maiortia surgat ad arma:

Atq; aliquis moriens vltima tela vibret.

Propatria pulchrum est, natisq; & coniuge chara

Pugnare, & valida bella ciere manu.

Mors aderit, cum fata volent, iam quis mihi rectè

Prodeat in pugnam, cum citò cepta fuit,

Tollens terribili gladium virtute, tegensq;

Fortia prògrandi pectora sub clypeo?

Effugere haud vlli mortem conceditur, etsi

A superis ortum duceret ipse suum.

Sape quis à bello, relisq; reuersus, & hoste,

Repperit in proprijs adibus exitium:

Nec tamen hic gratius populo est, nec amabilis vlli:

Illum autem deslet cum iuniore senex.

Quippe sui desiderium post fata relinquit

Fortis, at in vita est semideo similis.

Conspicitur siquidem veluti fortissima turris:

Nam quæ multi agerent, omnia solus agit.

Eiusdem.

Alcida sed enim genus insuperabile, forti

Est animo: nondum flexa louis facies.

Vos ne turba virum. densus ne terreat hostis:

Omnis in aduersos obuia tela gerat.

Inuisamq; adeo statuens abrumperet vitam,